

ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἀνακαίνις τοῦ Ἡμερολογιακοῦ θέματος κατὰ τὸ 1919

Τὸ ζήτημα τοῦ Νέου ἡμερολογίου, προτάσει τῆς πολιτείας ἐπανεξετάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 23. 1.1919 ἐπὶ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου Μεταξάκη.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἐξητάσθη ὑπόμνημα τοῦ Καθηγητοῦ Αἰγινήτου ἀφορῶν μᾶλλον τὴν πολιτείαν καὶ οὐχὶ ἄμεσα στὴν Ἐκκλησίαν.

Μεταφέροντες ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ τότε Ἀθηνῶν Μελετίου Μεταξάκη. Οὗτος μεταξὺ ἄλλων εἶπεν ὅτι μελετήσας τὸ θέμα κατέληξεν: ... «τὸ μόνον πρόσκομμα, ὅπερ παρουσιάζεται εἰς τὸ ζήτημα εἶναι ἡ διάταξις τοῦ σχετικοῦ Ἀποστολικοῦ Κανόνος, μὴ τελεῖν μετὰ Ἰουδαίων τὸ Πάσχα καὶ μὴ πρὸ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας μετὰ Ἰουδαίων ... Ὅτι (δὲ) μετὰ ταῦτα δὲν ἐγένετο καὶ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας δεκτὸν τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον, ὅπερ ἐδέχθη ἡ Ρώμη, αἰτία τούτου εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῶν παρανομιῶν τῆς Ρώμης καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ πάπα Γρηγορίου ΙΓ' ἡ μεταρρύθμισις, ἄνευ δηλαδὴ τῆς γνώμης καὶ συναινέσεως καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν» καὶ κατέληξεν ὁ Μελέτιος Μεταξάκης: «... Ἀφοῦ ἡ πο-

λιτεία αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, νὰ τὸ ἀποδεχθῇ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΘΙΓῃ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ... προτείνω νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος». Ἡ Ἱ. Σύνοδος, Ἐγκρίνασα τὴν πρότασιν διώρισεν ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν Σεβασμ. Ἐπισκόπων Δημητριάδος Γερμανοῦ, Γυθείου Διονυσίου καὶ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Τριανταφυλλοπούλου (Θεοκλήτου Στράγκα, Ἑλλάδος Ἱστορία ἐκ Πηγῶν Ἀψευδῶν 1817—1967, σελ. 853, Ἀθῆναι 1970).

Ἐν τῇ ΕΣΤ) 20.5.1919 συνεδρίᾳ ἀναγνωσθέντος τοῦ πορίσματος τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, ὁ Μελέτιος προσέθηκεν καὶ τὰ κάτωθι: «... δὲν πρέπει νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸ Γρηγοριανόν, καθ' ὃν στιγμὴν μάλιστα προετοιμάζεται νέον ἐπιστημονικὸν τέλειον ἡμερολόγιον. Ἐὰν ἡ Πολιτεία, νομίζει ὅτι δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ σήμερον ὑφιστάμενον ἡμερολογιακὸν καθεστῶς, εἶναι ἐλευθέρων νὰ δεχθῇ τὸ Γρηγοριανόν ὡς Εὐρωπαϊκὸν ἡμερολόγιον, τῆς Ἐκκλησίας κρατούσης μέχρι τοῦ νέου ἐπιστημονικοῦ ἡμερολογίου, τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον». (Αὐτόθι σελ. 856).

Ἡ ἀνακαίνις τοῦ θέματος κατὰ τὸ 1923

Μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ 1923 ἐπαναφέρεται τὸ θέμα ὑπὸ τῆς τότε Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία δὲν ἐπεθύμει τὴν ὑπαρξιν δύο ἡμερολο-

γίων ἐν Ἑλλάδι, ἥτοι ὡς πολιτικοῦ τοῦ Γρηγοριανοῦ καὶ ὡς Ἐκκλησιαστικοῦ τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἔνεκα τούτου ἀνετέθη εἰς εἰδικὴν ἐπιστημονι-

κὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ κατὰ πόσον δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀποδεχθῇ τὸ Νέον ἡμερολόγιον.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἣτις ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν: 1) Γ. Κοφινᾶ, 2) Δ. Αἰγινίτη, 3) Χρυσόστ. Παπαδοπούλου, 4) Π. Τσιτσεκλῆ καὶ 5) Ἀμ. Ἀλιδίζατος, μελετήσασα τὸ θέμα κατέληξεν εἰς τὸ κατωτέρω πόρισμα, ὅπερ καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μετὰ Σχεδίου Νόμου.

«Λαθόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὥς καὶ αἱ λοιπαὶ Ὁρθόδοξοι Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι, ἂν καὶ ἀνεξάρτητοι ἐσωτερικῶς, εἶναι ὁμῶς στενῶς συνδεδεμέναι πρὸς ἀλλήλας καὶ ἠνωμέναι, διὰ τῆς ἀρχῆς τῆς πνευματικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελοῦσαι μίαν καὶ μόνην, τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ συνεπῶς οὐδεμία τούτων δύναται νὰ χωρισθῇ τῶν λοιπῶν καὶ ἀποδεχθῇ νέον ἡμερολόγιον, χωρὶς νὰ καταστῇ σχηματικὴ ἀπέναντι τῶν ἄλλων.

Ὅθεν καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὅπως μεταβάλλῃ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον αὐτῆς, εἶναι ἀπαράιτητον καὶ ὀφείλει, ἵνα μὴ ἀποσχισθῇ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τοῦθ' ὅπερ οὐ μόνον τὴν ἐνότητα καὶ ἁρμόνιαν τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θέλει καταστρέψῃ καὶ τὴν δύ-

ναμιν αὐτῆς μειώσῃ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Ἑθνικῆς ἀπόψεως εἶναι ἀσύμφορον καὶ ἐπιζήμιον, καὶ δέον νὰ συνεννοηθῇ προηγουμένως ὥς ἀποφαίνεται ἀνωτέρω καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἡμῶν (κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 20 Μαΐου 1919) μετὰ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν...

Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους κρίνομεν πρέπον νὰ διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ ὡς ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον τὸ Ἰουλιανόν, καθόσον δηλαδὴ ἀφορᾷ καὶ τὰ θρησκευτικὰς ἐορτάς καὶ τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐν γένει μέχρις οὗ νὰ συνεννοηθῶσι καὶ συναινέσωσιν εἰς τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ πᾶσαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι. Ὅθεν μετὰ μακρὰν συζήτησιν καὶ μελέτην τοῦ θέματος, ὅς καὶ πάντων τῶν σχετικῶν πρὸς αὐτὸ ζητημάτων, συνετάξαμεν τὸ σχέδιον νόμου, ὅπερ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰανουαρίου 1923

Ἡ ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως
τοῦ ἡμερολογίου Ἐπιτροπὴ

Γ. Κοφινᾶς

Δ. Αἰγινίτης

Χρυσόστομος Παπαδόπουλος

Π. Τσιτσεκλῆς

Ἀμ. Ἀλιδίζατος.

Τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα τῆς 18.1.1923

Κατόπιν τοῦ ἀνωτέρω πορίσματος τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐξεδόθη ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἥτοι τὴν 18.1.1923 τὸ μέχρι καὶ σήμερον ἰσχύον Βασιλικὸν Διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται:

«Ἀρθρον Ιον.

3. Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὅσον ἀφορᾷ ἐν γέ-

νει τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰς θρησκευτικὰς ἐορτάς.

4. Ἡ Ἑθνικὴ ἐορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου καὶ πᾶσαι αἱ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἐορτάσιμοι καὶ ἐξαιρετέαι ἡμέραι ρυθμίζονται κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον».

(Συνεχίζεται)